

23.05.2018

Akşam Gazetesinde 10 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan 'Ölüleri seçmen yapmışlar', 11 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan 'Öldüklerini bilmiyorduk' ve 12 Nisan 2018 tarihinde yayımlanan 'Akşam'ın haberleri ihbar kabul edildi' başlıklı haberlerle ilgili şikayet.

KARAR

Basın Konseyi Yüksek Kurulu 23 Mayıs 2018 günü 18 üyenin katılımıyla yaptığı toplantıda konuyu görüştü ve Akşam gazetesi muhabiri Bülent Şanlıkan hakkında yapılan başvuruda oybirliği ile 'kınama' kararı aldı.

REFERANS: 2018- 17

ŞİKAYETÇİ: İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu adına Genel Sekreteri Dr. Samet MENGÜÇ

ŞİKAYET EDİLEN: Akşam gazetesi muhabiri Bülent ŞANLIKAN

ŞİKAYET KONUSU:

İstanbul Tabip Odası'nın 15 Nisan 2015 tarihinde yapılan seçimli genel kurulu öncesinde Akşam gazetesinde 3 gün üst üste muhabir Bülent Şanlıkan imzasıyla yayımlanan haberler.

Akşam gazetesinde 10 Nisan 2018 tarihinde manşetten *'TTB'de Büyük Rezalet. Ölüleri seçmen yapmışlar'* başlığıyla yayımlanan haberde, *'Yıllardır yönetimi elinde tutan terör yandaşı İstanbul Tabip Odası', 'Akşam TTB'nin İstanbul seçimlerindeki rezaleti ortaya çıkardı. Yıllardır yönetimi elinde tutanlar seçilebilmek için ölüleri bile listeye koymuş', 'Türk Tabipler Birliği ile İstanbul Tabip Odası'nın 15 Nisan'daki seçim öncesi hazırladığı büyük oyun deşifre oldu', 'Hekimlikte Birlik ve Haklar Platformu skandalı YSK'ye şikayet etti', 'TTB Başkanı Raşit Tüker sözde adalet yürüyüşünde Kılıçdaroğlu'na yandaşlık yapmıştı'* ifadeleri yer aldı ve Adalet Yürüyüşünde çekilen fotoğraf kullanıldı. İç sayfada ise *'Terör sevici Tabipler Odası, ölüleri seçmen yapmış'* başlığı kullanıldı.

11 Nisan 2018 tarihinde ise yine manşetten *'Tabip Odası'ndan komik savunma: Öldüklerini bilmiyorduk'* başlıklı haberin altında *'İstanbul Tabip Odası 15 Nisan'daki seçimde hayatta olmayan hekimlerin listeye alınmasını saçma bir açıklamayla savunmaya çalıştı. Açıklamada 'Aileleri öldüklerini bize bildirmedi. Öldüklerini bilmiyorduk Zaten yaşlı üyelerimizin sandıklarda oy kullanma oranı düşük'* spotu yer aldı.

12 Nisan 2018 tarihinde ise *'Tabipler seçimine savcılık incelemesi Akşamın haberi ihbar kabul edildi'* başlıklı haber yer aldı. Haberde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı dosyayı Ankara'da devam eden TTB soruşturması dosyasına konulmak üzere Ankara'ya gönderildiği yazıldı.

UZLAŞMA VE DİĞER KONULAR

Şikayet başvurusu, Akşam gazetesi muhabiri Bülent Şanlıkan'a hem e-mail hem postayla ulaştırıldı. Bildirimin yapıldığına ilişkin 'alındı' belgesi geldi. Ancak muhatap süresinde herhangi bir yanıt vermedi.

İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu adına şikayette bulunan Genel Sekreter Dr. Samet Mengüç, İstanbul Tabip Odası'nın 15 Nisan 2018 tarihinde yapılacak genel kurulu öncesinde Akşam gazetesinin 10,11,12 Nisan 2018 tarihlerinde seçim süreciyle ilgili haberler yaptığını, Star ve Yeni Şafak gazeteleri de Akşam gazetesini kaynak gösterip bu haberleri kullandığını belirtti.

Akşam gazetesinde Bülent Şanlıkan imzasıyla çıkan haberlerde, İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu ve Türk tabipleri Birliği'nin açıkta *hedef gösterildiğin* ve yapılacak seçimler için *şaibeli havası* yaratmaya çalıştığını belirtilen başvuru dilekçesinde şöyle denildi:

"Terör Sevici Tabip Odası Ölülerini Seçmen Yapmış gibi ifadelerin kullanıldığı haber dilinin hedef gösterici olduğunu, gazetecilik kurallarıyla, etiğiyle bağdaşmadığını düşünmekteyiz. Konuyu gereği için bilgilerinize sunuyoruz."

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Habere konu olan İstanbul Tabip Odası, kamuoyunda tanınan etkin bir meslek kuruluşudur bu nedenle seçimli genel kurulu ile ilgili haber yapılması doğaldır. Üstelik yönetime gelmek için gruplar arasında çekişmeye sahne olan genel kurulda, oy kullanacakların listesi önem kazanmaktadır.

Önde gelen bir meslek kuruluşundaki seçim önemlidir ve haber değerine sahiptir. Gazeteci haberi verirken yanlışa dikkat çeker, hatta eleştirebilir. Bu eleştiri gerektiğinde muhatapı sarsıp öfkeliendirebilir. Ancak bunu yaparken Basın Meslek İlkelerinde öngörülen tüm mesleki prensiplere bağlı kalınmalıdır. Bu ilkelerden hem hukuk hem de meslek etiği alanında geçerli olan birisi de şudur: haberin verilmesi amacına herhangi bir katkısı olmayan, olayın kamuoyuna aktarılması ve muhabirin meramın anlatılması bakımından hiçbir faydası ve işlevi olmayan, salt muhatapı küçük düşürmeye, aşağılamaya, tahkir etmeye dönük ifadeler haberde yer almamalıdır. Aksi takdirde, haber verme hakkının sınırları aşılmış olur.

Haberler incelendiğinde, muhabirin '*Yıllardır yönetimi elinde tutan terör yandaşı İstanbul Tabip Odası*', '*Terör sevici Tabipler Odası ölülerini seçmen yapmış*', '*TTB'de Büyük Rezalet*', '*Yıllardır yönetimi elinde tutanlar seçilebilmek için ölülerini bile listeye koymuş*', '*Türk Tabipler Birliği ile İstanbul Tabip Odası'nın 15 Nisan'daki seçim öncesi hazırladığı büyük oyun deşifre oldu*' gibi ifadelerle yer verilmiştir.

Akşam gazetesinde 3 gün süreyle üst üste yayımlanan şikayet konusu haberlerin liste yanlışlığı bahane edilerek, şikayetçi İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu'nu hedef aldığı açıktır. '*Terör sevici Tabipler Odası*', '*Terör yandaşı*' gibi ifadeler kullanılarak, verilen haberle hiçbir fikri ve düşünsel bağlantısı olmayan, salt olarak şikayetçiyi küçük düşürmeye yönelik suçlayıcı ifadeler kullanılmıştır.

Keza, kullanılan ifadeler, Türk Ceza Hukuku mevzuatı bağlamında şikayetçiyi suçlu olarak lanse etmektedir. Oysa bu konuda ilgililer hakkında herhangi bir mahkeme hükmü mevcut değildir.

Öte yandan, şikayet konusu haber yapılırken listenin sorumlusu İstanbul Tabip Odası yöneticilerinin görüşünün alınması mesleki etik açısından gerekliydi. Bunun yapılmaması temel bir mesleki hatadır. Bu yapılmadığı gibi, listedeki yanlış seçmen kayıtlarına kötü niyetli olarak yer verildiğini düşündürecek şekilde, 'Büyük oyun deşifre oldu', 'Yıllardır yönetimi elinde tutanlar seçilebilmek için ölüleri bile listeye koymuş' şeklinde ibarelere haberde yer verilmiştir. Ortalama bir okuyucunun bu ibarelerden edineceği izlenim, var olmayan seçmenler üzerinden yönetimin maksatlı ve kasıtlı olarak hukuka aykırı bir plan kurduğudur. Oysa, haberde böyle bir hususu doğrulayacak hiçbir veri yoktur. Hatanın nedeni, kaynağı ve sonuçları konusunda ne bir araştırma yapılmış ne de bu hususlar muhatabına sorulmuştur.

Bu nedenlerle, söz konusu haberlerin, Basın Meslek İlkeleri'nin **"Kişileri ve kuruluşları, eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadeler yer verilemez"** şeklindeki 4'üncü maddesine;

"Soruşturulması gazetecilik olanakları içinde bulunan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğuna emin olunmaksızın yayınlamaz" şeklindeki 6'ncı maddesine;

"Yasaların suç saydığı eylemler, gerçek olduğuna inandırıcı makul nedenler bulunmadıkça kimseye atfedilemez" şeklindeki 10'uncu maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Neticede, Basın Konseyi Yüksek Kurulu'nun 18 üyesinin katılımıyla yaptığı toplantısında, Akşam gazetesi muhabiri Bülent Şanlıkan hakkında Basın Meslek İlkeleri'nin yukarıdaki üç maddesini ihlal ettiğinden ötürü oybirliği ile **'kınama'** kararı alınmıştır.